

عنوان مقاله:

پاسخ گونه مرتعی اسپرس کپه داغی (Hedysarum kopetdaghi Boriss.) نسبت به برخی گرادیان های محیطی در رویشگاه های طبیعی استان خراسان رضوی

محل انتشار:

فصلنامه بوم شناسی کشاورزی، دوره 13، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مجید دشتی - استادیار پژوهشی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، مشهد، ایران

حمید رضا میرداودی - استادیار پژوهشی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی اراک، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اراک، ایران

سید فاضل فاضلی کاخی - استادیار آموزشی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، مشهد، ایران

نرجس عزیزی - استادیار پژوهشی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

معرفی گونه های گیاهی مناسب و مطالعه رفتار آن ها نسبت به عوامل اکولوژیکی، راهنمای موثری در برنامه های مدیریتی در اراضی دیم با هدف تولید علوفه و پایداری تولید غلات و همچنین اصلاح و احیای مراتع تخریب شده است. با توجه به تولید علوفه مناسب و اندمیک بودن گونه اسپرس کپه داغی (Hedysarum kopetdaghi Boriss.)، پاسخ این گونه به برخی از متغیرهای خاک و توپوگرافی، در رویشگاه های غالب گیاه در ارتفاعات شمالی رشته کوه های بینالود (کلاته آهن) و هزار مسجد (مریچگان) استان خراسان رضوی با استفاده از مدل جمعی تعمیم یافته (Generalized Additive Models؛ GAM) مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج نشان دادند که الگوی پاسخ این گونه در امتداد شیب درصد لاشبرگ سطح خاک و آهک خاک، از مدل افزایشی (Monotonic increase)، پیروی کرده، لذا با افزایش مقادیر این عوامل، فراوانی و درصد پوشش گیاهی آن نیز بیشتر می شود. برعکس، پاسخ این گونه در امتداد شیب درصد سنگ و سنگریزه سطح خاک، از مدل کاهشی (Monotonic decrease) و در امتداد شیب درصد شن، درصد عصاره اشباع و اسیدیته خاک، از مدل زنگوله ای (Unimodal) و در پاسخ به درصد سیلت و کربن آلی خاک از مدل دو نمایی (Bimodal) پیروی کرد. نتایج همچنین نشان دادند که میانگین تولید علوفه خشک این گونه در رویشگاه های مورد مطالعه برابر ۵/۳۸ گرم در بوته بود. این گونه عمدتاً در خاک های لومی شنی تا لومی سیلتی پراکنش دارد. حد بهینه رشد آن برای درصد شن، درصد عصاره اشباع به ترتیب ۵۰، ۳۵ و برای اسیدیته خاک، ۸/۷ است. رابطه بین تراکم گونه با ارتفاع از سطح دریا تا حدی افزایشی است، اما پس از آن با افزایش ارتفاع به بیش از ۱۷۰۰ متر روند نزولی دنبال می کند. با توجه به نتایج فوق، کشت این گیاه به عنوان یک علوفه خوش خوراک در دیم زارهای کم بازده با میزان بارندگی بالاتر از ۲۰۰ میلی متر توصیه می شود.

کلمات کلیدی:

توپوگرافی، رسته بندی، مدل جمعی تعمیم یافته، منحنی پاسخ گونه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1275062>

